

KOMPAS Xnet - ODLIČNO RAČUNALNIŠKO IZOBRAJEVANJE

Microsoft **Microsoft**
CERTIFIED **CERTIFIED**
Partner Technical Education
Center

Aktivacija Windows XP
Novosti v Windows XP
Prijavni skripti v Windows 2000
So itje med XML, XSL in ASP
Programiranje Active Directory
Triki in nasveti

Brezplačno predavanje .NET

Nagradna kombinacijska križanka

10% bonitetno novoletni popust

PRILOGA: koledar tečajev in CTEC tečajev

tečaji | CTEC tečaji | izpitni center | prodaja | vzdrževanje | razvoj

Cenjene bralke, spoštovani bralci!

Še zadnjič v tem letu smo za vas izbrali nekaj zanimivih tem in pripravili vrsto zanimivih člankov s koristnimi informacijami in nasveti. Tako bomo zaključili četrto leto izhajanja naše in upamo tudi Vaše PiKE.

Za nami je še eno naporno in delovno obdobje. Med najbolj pomembne dogodke te jeseni štejemo certifikacijsko presoj, za pridobitev certifikata **ISO 9001:2000**, ki smo jo uspešno prestali 25. oktobra. Pred nami je, po mnenju mnogih, najlepše obdobje v letu, polno pričakovanj, pozornosti, dobrih elja in drobnih presenečenj. Tudi mi se bomo, po svojih najboljših močeh, potrudili in se pridruili veselemu razpolo enju. Pa tudi na obdarovanje ne bomo pozabili.

Kot vsako leto, vas pod našo novoletno smrečico čaka **10% bo ično novoletni popust**, ki ga boste lahko uveljavljali za vse tečaje – tudi MOC, ki se jih boste udele ili v času od **17. decembra – 18. januarja 2002**. Za udele ence tečajev bomo v tem obdobju še posebej poskrbeli in jim pripravili drobna presenečenja in prilo nostna darilca.

Vabimo vas, da večkrat obiščete našo spletno stran, saj redno objavljamo ponudbo **V zadnjem hipu**. Tu so objavljeni tečaji, za katere imamo še nekaj prostih mest, ki bi jih radi zapolnili z ugodnejšo ceno.

Če v podjetju potrebujete vrhunsko znanje, pa imate premalo časa, da bi se udele ili naših MOC tečajev – zaupajte nam svoje elje in zahteve. Za vas bomo izbrali vsebine različnih MOC tečajev in vam pripravili t.i. **modularne MOC tečaje** – tako se boste lahko v najkrajšem času naučili kar največ. Obenem pa boste dele ni vseh ostalih ugodnosti, ki jih prinaša udele ba na uradnih MOC tečajih.

Če boste obnavljali svoj **MCP, MCSD ali MCSE status**, izberite ustrezen MOC tečaj iz naše ponudbe in si tako pridobite tudi pravico do brezplačnega preverjanja znanja v našem Testing centru.

Na svojih spletnih straneh sproti objavljamo vse novosti v zvezi z licenčnimi pravili, ki nam jih posreduje Microsoft. Tu boste našli tudi akcijske ponudbe spodročja programskeopreme.

Nenazadnje, tu predstavljamo celotno svojo ponudbo, z opisi rešitev, ki se e uporabljajo pri različnih strankah.

Prepričani smo, da je v naši ponudbi vrsta storitev in rešitev, ki jih potrebujete tudi v vašem podjetju. Zaupajte nam tudi vi – ne bomo vas razočarali, saj si s svojimi strankami elimo ustvariti zanesljiv in dolgotrajen partnerski odnos – tu pa je zaupanje na prvem mestu!

Ob koncu leta bi se vsem našim zvestim strankam rada zahvalila za zaupanje in trajno sodelovanje. Vsem vam, ki še iščete ustreznega partnerja – pokličite nas in se prepričajte.

Naj bo leto 2002 z vami prijazno, naj se vam izpolnijo vse skrite elje, bodite vse leto zdravi in veseli!

V imenu celotnega kolektiva vam elim prijetne Bo ične praznike ter srečno in uspešno novo leto!

Branka Slinkar
direktorica

branka@xnet.kompas.si

Microsoft®
CERTIFIED
Partner

Microsoft®
CERTIFIED
Technical Education
Center

AUTHORIZED TESTING CENTER

Authorized
PROMETRIC
TESTING CENTER

22 računalniških zvijač

WINDOWS

Kako označimo (izberemo) več objektov hkrati? Ko kliknemo na drugi objekt, zadržimo pritisnjeno tipko Ctrl in s tem dosežemo, da se prejšnji označeni ne razoznači.

Kako izberemo vse objekte hkrati? Pritisnemo Ctrl + A.

Kako osvežimo vsebino okna? S pritiskom na tipko F5.

Kako pa dosežemo hiter ponovni zagon sistema? V pogovornem oknu izberemo "ponovni zagon" in pritisnemo Shift + Enter.

Kako hitro preklapljamo med odprtimi okni? Alt + Tab.

Kako zapremo več programov hkrati? Na opravljeni vrstici (Taskbar) izberemo vse gumbke programov, ki jih želimo zapreti (s pomočjo tipke Ctrl), nato desni klik na enega izmed njih in izberemo "Close".

Najhitrejša pot do pogovornega okna z lastnostmi sistema: zadržimo pritisnjeno tipko Alt in dvokliknemo na ikono Moj računalnik.

Pregled prostega prostora na več diskih hkrati: dosežemo tako, da označimo vse diske hkrati (s pomočjo Ctrl), desni klik in izberemo "Lastnosti".

Kaj narediti, če ne želimo, da bi se CD, ki ga pravkar vstavljamo, samodejno predvajal? Pritisnemo in zadržimo tipko Shift ter zapremo CD pogon z vstavljenim CD-jem.

WORD

Kako najhitreje ponovimo zadnje opravilo? Ctrl+Y

Kako hkrati SHRANITE vse odprte dokumente? Shift + meni Datoteka / Shrani vse

Kako hkrati ZAPRETE vse odprte dokumente? Shift + meni Datoteka / Zapri vse

Kako označimo blok besedila, ki ne zajema celih vrstic? Zadržimo pritisnjeno Alt in z miško označimo eljen del besedila.

Kako označeno besedilo izgubi oblikovanje? CTRL+space

EXCEL

Najhitrejša pot do grafa: označimo podatke in pritisnemo F11.

Kako napolniti isto celico na večih listih hkrati? Vpišemo vsebino in potrdimo s Ctrl+Enter

Kako hitro označimo celo tabelo (odlično, če je ogromna)? Postavimo se v prvo, to je skrajno levo zgornjo celico in pritisnemo Ctrl + Shift + End.

Kako lahko znotraj celice naredim več vrstic? Napišem vsebino, vrstico prelomimo z Alt + Enter.

Kako najhitreje vstavim današnji datum? Ctrl+Shift+vejica

Kako program sam napolni celice z naraščajočimi vrednostmi? Dve zaporedni celici zapolnimo z različnimi vrednostmi, ti dve celici označimo, z miško zgrabimo črni kvadrček, ki se nahaja v desnem spodnjem kotu označenih celic, in ga vlečemo skozi vse tiste celice, ki jih želimo zapolniti.

Hitro spreminjanje relativnih sklicev na celice v absolutne: označimo ime celice in pritisnemo F4. Kako lahko obrnemo tabelo - vrstice spremenimo v stolpce, stolpce pa v vrstice? Označimo tabelo, ukaz Kopiraj (Copy), meni Urejanje (Edit) / Posebno lepljenje (Paste Special), obklijkamo Transponiraj (Transponce).

Vesna Vujasin
MCP

vesna.vujasin@xnet.kompas.si

Aktivirajte se!

25. oktober je bil datum, ki s(m)o ga uporabniki operacijskega sistema Windows nestrno pričakovali. Na trg je prišel nov, izboljšan operacijski sistem Windows XP. Microsoft z njim ponuja kopico novosti, ki naj bi vas prepričale v nadgradnjo, če imate katero izmed prejšnjih različic oken, vsekakor pa ga boste dobili ob nakupu novega računalnika. Ta članek ni namenjen opisovanju razlik in izboljšav med starimi in novo različico, ampak se bom osredotočil na eno izmed temeljnih novosti Windows XP. To je vsekakor aktivacija produkta, ki se je pojavila z izdajo Office XP in bo v prihodnje sestavni del vseh operacijskih sistemov Microsoft-a.

Kaj je aktivacija?

V bistvu je to poskus Microsoft-a, da bi vsak uporabnik Windows XP kupil legalno različico operacijskega sistema za vsak računalnik, na katerem bo ta nameščen. Gre za postopek, ki ga je treba obvezno opraviti v roku 30 dni od prvega zagona. Če tega ne boste storili, računalnika ne boste mogli več uporabljati. Aktivacijo je treba opraviti le enkrat, to pa lahko storite na dva načina: preko interneta ali telefonsko.

Kako poteka aktivacija?

Ob namestitvi najprej vnesete ustaljeno 25 mestno kodo, ki "odklene" produkt. Potem imate na voljo zgoraj omenjeni mesec dni, v katerem je potrebno produkt še aktivirati. Ko se za to odločite, enostavno izberete ukaz "Activate Windows" v Startnem meniju. V naslednjem koraku izberete enega izmed načinov aktivacije. Če

se odločite za internet, imate možnost ob aktivaciji produkt tudi registrirati, kar pa NI OBVEZNO. Ko kliknete "Next" in počakate nekaj trenutkov je stvar končana. Vaš produkt je aktiviran in sedaj lahko Windows XP uporabljate brez zadržkov.

Poleg internetnega pa lahko izberete še malo bolj zapleten način preko telefona. V prvem koraku izberete dravo bivanja, nato pa pokličete Microsoft-ovega operaterja in mu poveste številko, t.i. (kar dolg) "namestitveni ID", ki ga imate pred seboj na

ekranu. Zatem vam operater pove (prav tako dolg) potrditveni ID, ki ga nato sami vpišete v zato pripravljeno polje. Tako aktiviran produkt je sedaj pripravljen za nemoteno delo.

Je to vse?

Za večino uporabnikov bo to edinokrat, da se bodo ukvarjali s tem postopkom. Aktivacijski postopek je potrebno spet opraviti ob formatiranju diska. Če bi se odločili, da boste vaš računalnik dogradili, lahko brez problema dodate nekaj RAM-a. Če se čez nekaj časa odločite zamenjati grafično kartico, tudi ne bo nobenega problema. Prav tako ste lahko brez skrbi, če boste kasneje kupili še nov procesor. Če pa bi omenjene komponente zamenjali naenkrat, bi se lahko zgodilo, da bo Windows XP vaš računalnik "prepoznal" kot novega. Takrat bi bilo postopek aktivacije opraviti na novo in sicer telefonsko.

Vse kar je treba narediti je, da operaterju preberete kodo, sami pa nato vpišete novo aktivacijsko kodo, ki vam jo on pove nazaj.

Kaj pa anonimnost?

Kar nekaj ljudi se ob teh postopkih sprašuje ali sploh še ostanejo anonimni uporabniki? Katere podatke ob aktivaciji posredujemo Microsoftu? Ali lahko kdo ugotovi našo identiteto?

Naj naštejemo nekaj razlogov, kateri bodo upam odpravili vaše dvome:

- Aktivacija NI registracija. Aktivacijski postopek preko interneta omogoča, da

produkt tudi registrirate in tam vpišete svoje ime in priimek, toda to je prepuščeno vam. Če ne elite, imena ni potrebno navesti.

- Če boste produkt aktivirali telefonsko, operater od vas ne bo zahteval imena in naslova, ampak le "namestitveni ID".
- Microsoft zatrjuje da "namestitveni ID" ne vsebuje nobenih podatkov o uporabniku. Ta številka je generirana iz kode produkta in lastnosti vaše strojne opreme in je namenjena le temu, da aktivacijski postopek zabeleži ali namestitev poteka na novem računalniku ali ne.
- Ko enkrat aktivirate Windows XP, se nobena informacija več ne pošlje k Microsoftu, če le ni potrebna ponovna aktivacija.

To je torej še eden izmed načinov, s katerim se Microsoft bojuje proti vse številčnejšim piratskim kopijam svoje programske opreme. Veliko časa in sredstev je bilo namenjeno preizkusu teh postopkov in v praksi se bo izkazalo, kako bodo uporabniki z njimi zadovoljni. Dejstvo je, da bo Microsoft aktivacijo vključil v vse naslednje operacijske sisteme. Vsem, ki jih bomo eleli uporabljati, aktivacija ne bo smela biti tuja in v tem tiči poglavitni razlog, da sem se odločil za pisanje tega članka.

Peter Kobe, MOUS Expert
peter.kobe@xnet.kompas.si

Windows XP novosti

Microsoftovi operacijski sistemi so spet postali večji za enega oz. za skupino članov pod oznako XP. Člana te skupine sta verziji home in professional. Operacijski sistem je zgrajen na programski kodi operacijskih sistemov Windows NT in Windows 2000, zgrajen je v 32-bitni arhitekturi.

Kot vsak operacijski sistem tudi ta prinaša nekaj zanimivih novosti. Ena bistvenih prednosti, ki jih bo vsak uporabnik najprej opazil, je prenovljen izgled. Nov izgled je dobil meni start, ki je sedaj razdeljen na dva dela in omogoča hitrejši dostop do elektronske pošte, interneta in priljubljenih programov. Omogoča tudi prikaz slike prijavljene osebe. Če smo navajeni starega

menija, ga v nastavitvah še vedno lahko prikličemo.

Problemov s pospravljanjem ikon in poravnavanjem v vrste je sedaj konec. Te probleme reši funkcija "align to grid", ki bo ikone na namizju postavila vedno na odmerjeno mesto, kar pa onemogoči prekrivanje ikon, kot smo bili navajeni v prejšnjih verzijah. Tray ikone, ki jih trenutno ne uporabljate sistem skrije in jih lahko vedno prikličete s klikom na gumb "show hidden icons".

Veliko novosti boste opazili tudi, ko boste zagnali raziskovalca. Statusna vrstica je tu dobila nov pomen. V njej boste poleg osnovnih informacij našli npr. resolucijo slike, podrobnosti mp3 datotek (ID3 tag) in podobno.

Novost raziskovalca je tudi opcija "customize this folder", kjer lahko za mapo določite način prikaza (slike, video, glasba...). Če boste npr. mapo, kjer imate shranjene določene fotografije, nastavili na Photo Album, boste lahko slike pregledovali kar iz raziskovalca v obliki albuma. S pomočjo "appearance" lahko za vsako mapo določite tudi svojo ikono. Funkcija rename sedaj zna poleg ene datoteke preimenovati tudi skupine. Novost je tudi funkcija "show in groups", kjer vam datoteke razvrsti v skupine, glede na to kako so sortirane.

Če imate zapisovalnik CD-jev, se boste razveselili, da je podpora za zapisovalnike sedaj vgrajena kar v raziskovalca. Arhiviranje podatkov je sedaj enako preprosto kot shranjevanje na disketo. S

pomočjo "send to" pošljete podatke na zapisovalnik, ti se shranijo v začasno mapo in ko boste imeli pripravljene, jih kar v raziskovalcu shranite na CD. Stvar sicer deluje dobro, vendar sem naletel na nekaj težav pri zapisovanju na CD, ki je vseboval nekaj podatkov.

Zanimiva je tudi funkcija "remote assistance", s katero boste lahko iz oddaljenega računalnika nadzorovali svoje namizje, prišla pa bo prav tudi takrat, ko boste hoteli, da vam nekdo drug reši problem na računalniku (npr. nastavi parametre tiskalnika). Osebo boste na svoj računalnik povabili s pomočjo elektronske pošte ali preko programa Windows Messenger.

Ena bistvenih prednosti je v tem, da boste tokrat bistveno manjkrat znova zagnali računalnik, kot v prejšnjih sistemih. Bistveno skrajšan pa je tudi čas zagona samega sistema. Vgrajeno ima podporo pisave ClearType, katere se bodo razveselili predvsem uporabniki prenosnih računalnikov. Z Windowsi XP dobite tudi nov Windows Media Player 8 in Internet Explorer 6. Je pa res tudi to, da bo vaš računalnik, ki je prej tekoče deloval z Windows 2000, potreboval sedaj nekaj več spomina oz. hitrejši procesor.

Vseh novosti v Windows XP je ogromno. Našteti je bilo le nekaj bistvenih, ki pripomorejo k zamenjavi operacijskega sistema.

Matej Zorman

matej.zorman@xnet.kompas.si

Outlook in System Tray

Pri dnevni uporabi programa Outlook bi si mogoče kdaj želeli, da se nam pomanjšan program ne pojavlja v opravilni vrstici ampak se nam "pospravi" v System Tray. V ta namen moramo pobrskati po registrih Windows 2000 (regedit.exe) in na ustrezno lokacijo dodati nov vnos.

V mesto "HKEY_CURRENT_USER \Software \Microsoft \Office \10.0 \Outlook \Preferences" dodamo vnos tipa REG_DWORD z imenom "MinToTray" in

mu poredimo vrednost 1. Ko ponovno zaženemo Outlook in ga minimiziramo, se nam bo le ta shranil v System Tray. Če nas novo obnašanje Outlooka moti, spremenimo vrednost vnosa "MinToTray" na 0.

Referenčni projekti razvojnega oddelka

Od leta 2000 naprej se naše podjetje vse večkrat poda tudi v razvoj sodobnih programskih rešitev za naše stranke, ki nam zaradi dobrih izkušenj na drugih področjih sodelovanja vse večkrat zaupajo modernizacijo ali razvoj svojih poslovnih rešitev.

Največ izkušenj imamo pri razvoju ste nikodjemalec rešitev v različnih oblikah.

Predstavljamo vam jih nekaj! Več predstavitev si
si lahko ogledate na naši spletni strani.

<http://www.kompas-xnet.si/srazvoj>

KOMPAS Wap (wap.kompas.si)

Naročnik: KOMPAS d.d.

Leto izdelave: 2001

Opis: Prva WAP rešitev, ki smo jo izdelali omogoča KOMPAS d.d., da tudi preko tega medija svojim strankam sporoči najbolj ugodno ponudbo, ponudbe v zadnjem hipu in podatke o svojih poslovalnicah, tudi z zemljevidi, kje se poslovalnice nahajajo. Teče na stre niku Microsoft Information Server 5.0, omogoča upravljanje z vsebino preko spletnega brskalnika in pregled statistike obiskov.

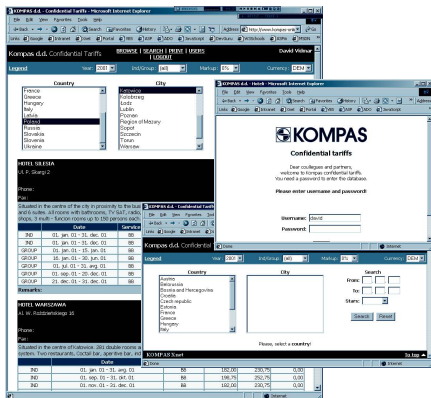

Kompas Confidential Tariffs

Naročnik: KOMPAS d.d.

Leto izdelave: 2001

Opis: Extranet rešitev za podružnice KOMPAS d.d. po svetu, ki lahko dostopajo do skupne baze podatkov cenah hotelov v več državah po svetu. Omogoča brskanje in iskanje po cenah. Izdelano v tehnologiji ASP, uporablja Microsoft Access 2000 podatkovno bazo, teče na Microsoft Information Server 2000.

Prihodnjič: KOMPAS Kongresi & Zalo ba Tangram

Prijavni skripti v Windows 2000

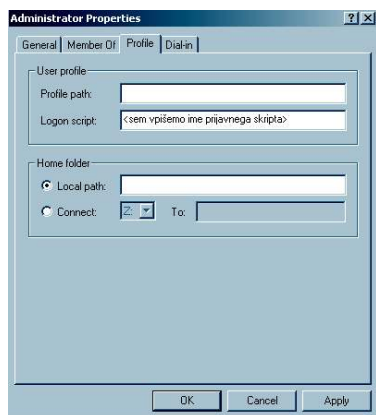
2. del

Dve številki nazaj smo se v Piki lotili prijavnih skriptov v Windows NT/2000 okolju. Uporabne sistemske spremenljivke smo e omenili, sedaj pa si pogledjmo, kako takšen prijavi skript lahko izgleda in kako ga lahko koristno uporabimo.

Skript, napisan v poučne namene, bi bil lahko tale:

```
@echo off
echo Procesor, ki ga uporabljate je %PROCESSOR%.
echo Vaš operacijski sistem je %OS%.
echo Ste član domene %DOMAIN%.
echo Vaše uporabniško ime je %USERNAME%.
```

Skript enostavno izpiše procesor, operacijski sistem, ki ga uporabnik uporablja in domeno ter njegovo uporabniško ime.

Bolj realen skript, ki bi ga kot administrator lahko uporabili v sistemu pa bi bil tale:

```
@echo off

echo "PRIKLOPILI STE SE NA STREZNIK PIKA!"
echo -----
echo      Dobrodošli %USERNAME%.
echo      Prijavljeni ste v domeno %USERDOMAIN%,
echo      %OS% Racunalnik.
echo      Trenutni cas %date /T% %time /T%.
echo -----
```

```
set logfile=\\server\share_name\logs\login.log
if '%OS%' == 'Windows_NT' goto nt4
:: Windows 95 client
:w95
if '%OS%' == 'Windows_95' net use m:
\\server\users\%USERNAME% /y
goto continue
:nt4
if '%OS%' == 'Windows_NT' net use m:
\\server\users\%USERNAME% /y
goto continue
:continue
echo %username% %computername% %date% %time% >>
%logfile%
:: Server ni zmapiral mreznega diska
if '%USERDOMAIN%' == 'Pika' goto exit
:: Error Checks
if not exist m:\nul goto nohdfail
goto exit
:nohdfail
echo.
echo Napaka! Racunalnik M: diska ni nasel.
echo Lahko imas samo nekrat zmapiran disk (M:).
echo.
pause
goto exit
:exit
```

Ko imamo script napisan in preiskujen ga moramo na stre nik namestiti tako, da bodo do njega lahko dostopali tudi drugi računalniki. Prava lokacija za namestitev takšnih prijavnih skriptov je mapa
\\winnt\system32\repl\import\scripts.

Ko je skript na pravem mestu moramo določiti še uporabnike, ki ga bodo uporabljali. To naredimo v oknu, kjer določamo lastnosti posameznega uporabnika in sicer na zavihku Profile.

Prijavni skripti so v administracijske namene zelo uporabni, še posebej zato, ker jih lahko kombiniramo z različnimi manjšimi programčki, ki nam olajšajo delo, zelo pomembno pa je, da jih pred uporabo v računalniškem omre ju dodobra stestiramo.

Gregor Šuster
MCP, MCP+Internet, MCSE, MCT
gregor.suster@xnet.kompas.si

Uvod v skriptiranje po Active Directory

Active Directory je ena osnovnih in pomembnejših sestavin Windows 2000. Izhajajoč iz Exchange Addressbook in Users & groups Windows NT predstavlja zmožnost, centralizirano bazo omrežnih objektov (uporabnikov, računalnikov, tiskalnikov, aplikacij).

Uporabnikom olajša iskanje le teh, administratorjem pa hierarhično upravljanje z ene lokacije z grafičnim vmesnikom ali pa dostop do objektov programsko, z uporabo COM+ tehnologije preko Active Directory Server Interfaces (ADSI). ADSI vključuje tudi podporo za LDAP (Lightweight Directory Access Protocol) in večino njegovih organizacijskih struktur. Sintaksa LDAP je sicer nenavadna (saj ima korenine v X.500), kodiranje pa je enostavno.

Struktura AD in njene komponente

Preden začnemo skriptirati po AD, moramo dobro poznati njegovo strukturo in komponente, ki jo sestavlja.

Objekti

AD objekti predstavljajo fizični objekt neke vrste omrežja. Običajni objekti so uporabniki, računalniki, skupine, aplikacije, baze, kontaktni naslovi...

Vsak objekt ima lahko tudi atribute oz. lastnosti. (npr.: objekt uporabnika vsebuje polja Za uporabniško ime, dejansko ime, elektronski naslov, lokacijo...)

Organizacijske enote (Organizational Unit)

OU je podobna datotečnemu imeniku. Lahko vsebuje objekte ali pa tudi druge OUje. Razen vsebovalne (container), nima drugih funkcij. Pomaga nam le organizirati strukturo (kar je razvidno iz imena), služi pa tudi kot varnostna in administrativna enota.

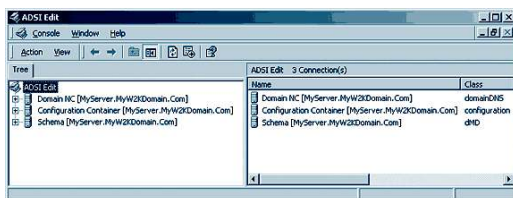
Vmesniki (interfaces)

Vmesniki so mehanizmi, ki jih uporabljamo za modifikacijo lastnosti objektov. V besednjaku COM tehnologije je vmesnik skupek metod in lastnosti, ki jih COM objekt ponuja. Metode izvajajo nad objektom določene operacije, lastnosti pa opisujejo njegovo stanje. ADSI ponuja preko 50 vmesnikov, vendar brez panike, s tremi osnovnimi lahko opravimo večino dela (ADS, IADsContainer in IADsOpenDSObject).

Naming Context (NC)

AD vsebuje vsaj tri NC: default NC, schema NC in configuration NC. Default vsebuje informacije o običajnih objektih (uporabniki, računalniki, skupine, OUji...) Schema NC vsebuje AD shemo (glej spodaj), Config pa vsebuje konfiguracijo Site in subnetov.

Kontekste si lahko ogledamo s pomočjo MMC (Microsoft Management Console) ADSI Edit snapin-a (najdete ga lahko v direktoriju \support\tools Win2K server CD Roma; vendar pa ga je potrebno še registrirati z ukazom v Command promptu `regsvr32 %systemroot%\system32\schmmgmt.dll`

Z njim si lahko tudi ogledate relacije med AD objekti.

Schema

Schema je zbirka definicij razredov (class) in lastnosti (atribute). Določa obliko informacij v AD. Razred je podoben predlogi za objekte, atribut pa je objektova lastnost. Po shemi posegamo, če hočemo izvedeti katere lastnosti objekt mora imeti in/ali lahko ima. Definira pa tudi strukturo AD: objekti ki lahko vsebujejo druge objekte so kontejnerji, tisti ki ne, pa so listni (leaf) objekti. Zaradi baziranja na COM tehnologiji, lahko ADSI programiramo v različnih skriptnih okoljih npr.: VBScript, JScript, WSH, ActivePerl. Podpira pa tudi hitro, read-only poizvedovanje z ADO.

S tremi osnovnimi vmesniki ADSI lahko dodajamo, spreminjamo in brišemo skorja vse AD objekte, spreminjamo pa lahko tudi shemo z dodajanjem novih razredov in lastnosti.

Povezava je prvi korak v komunikaciji z AD. AD dopušča branje večine informacij tudi anonimnim dostopom, za dodajanje in spreminjanje pa se moramo avtentificirati. Za to uporabljamo vmesnik IADsOpenDSOObject

Primer anonimnega branja v ASP:

```
<%
Dim adsUser
Set adsUser = _
    GetObject("LDAP://cn=administrator,cn=Users," & _
        "dc=mycorp,dc=com")
Response.write adsUser.description
Set ads=nothing
%>
```

Še primer spreminjanja informacije:

```
<%
Dim strPath, strUsername, strPwd
Dim adsUser, adsNamespace

strPath = _
    "LDAP://cn=administrator,cn=users,dc=myorg,dc=com"
strUsername="cn=adminstrat,cn=users,dc=myorg,dc=com"
strPwd="cistotapravogeslo"
set adsNamespace=GetObject("LDAP:")
set adsUser= _
    adsNamespace.OpenDSOObject(strPath, strUsername, _
        strPwd, 0)
```

```
adsUser.description="tale administrator je Jack"
adsUser.SetInfo
set adsUser=nothing
set adsNamesopace=nothing
%>
```

Da boste la je pričakali naslednjo številko Pike, pa pogledjmo še par primerov:

Kreiranje uporabnika:

```
set adsContainer = _
    GetObject("LDAP://cn=users,dc=myorg,dc=com")
set adsUser = _
    adsContainer.Create("user","cn=Ales Lipuscek")
adsUser.Put "SAMaccountName","Alipuscek"
adsUser.Set Info

adsUser.SetPassword "qwerty"
adsUser.AccountDisabled = FALSE
adsUser.SetInfo
adsUser.givenname="Ales"
adsUser.sn="Lipuscek"
adsUser.mail="ales@xnet.kompas.si"
adsUser.SetInfo
```

Kreiranje Skupine:

```
Set adsContainer=GetObject("LDAP://dc=myorg,dc=com")
Set adsMojstriOU = _
    adsContainer.Create("organizationalUnit", _
        "ou=Mojstri")

Set adsSkupina = _
    adsMojstriOU.Create("group","cn=mojstri")
AdsSkupina.Put "SAMaccountName","Mojstri"
AdsMojstriOU.SetInfo
AdsSkupina.SetInfo
```

Pa še primer dodajanja upodabnika v skupino:

```
StrUser = _
    "LDAP://cn=Ales Lipuscek,cn=Users,dc=myorg,dc=com"
StrGroup="LDAP://cn=Mojstri,dc=myorg,dc=com"
Set adsOU=GetObject(strGroup)
AdsOU.MoveHere(strUser)
```

Pa še opozorilo! ASP skripte delujejo samo če so servirane iz IIS, saj IE sam po sebi ne pozna ADSI.

Aleš Lipušček
ales.lipuscek@xnet.kompas.si

VISIT
www.visit.si
Elektronsko poslovanje

**Vsak naš tečajnik prejme CD s
120 urnim brezplačnim
dostopom do interneta podjetja
Perftech!**

So itje med XML, XSL in ASP

XSL transformacije za brskalnike, ki ne podpirajo XSL

V obdobju pričakovanja izida .NET orodij in dobrot, ki jih le ta ponujajo se seveda vsi na takšen ali drugačen način pripravljamo na prihajajoče tehnologije. XML je postal univerzalen jezik za izmenjavo podatkov in verjetno smo e vsi napisali kakšno stran, ki na izhodu ponudi XML (roko na srce, z novejšimi različicami ADO je to sila enostavno). Po začetnem navdušenju nad XML obliko v brskalniku seveda pride čas, ko elimo vsebini dati tudi obliko. Tudi tu vidimo prednosti XML, saj lahko oblikovanje ločene CSS ali pa XSL datoteke prepustimo oblikovalcu in to na naš program ne vpliva.

Sedaj imamo XML, za lep izpis poskrbi XSL in zadevo preizkusimo na intranetu - izgleda krasno, seveda na brskalnikih IE z verzijo 5.0 ali višje. Na intranetu to ne predstavlja posebnega problema saj lahko predpišemo programsko opremo, ki je potrebna za ogled strani. Do te av pride, ko elimo postaviti stran na internet, kjer lahko upravičeno pričakujemo ljudi z brskalniki Netscape ali ni jimi verzijami IE in drugimi brskalniki, ki še ne podpirajo XSL transformacij.

V tem primeru imamo na srečo na voljo mo nost transformacije v okviru ASP strani na stre niku, nakar rezultirajoč HTML pošljemo odjemalcu. Seveda moramo imeti v tem primeru na internetnem stre niku nameščen Internet Explorer 5.0 ali višjo verzijo in XML Parser 3.0 ali višjo verzijo, ki nam omogočata uporabo potrebnih komponent.

Oglejmo si kodo za naš "pretvori.asp":

```
<%@ LANGUAGE = VBScript %>
<% Option Explicit
```

```
Dim vhodnaDatoteka, transfDatoteka
Dim vhod, oblika, rezultat

'Poiščem lokaciji XML in XSL datoteke
vhodnaDatoteka = _
    Server.MapPath("~/primer.xml")
transfDatoteka = _
    Server.MapPath("~/primer.xsl")
'Nalo im XML
Set vhod = _
    Server.CreateObject("Microsoft.XMLDOM")
vhod.async = false
vhod.load vhodnaDatoteka

'Nalo im XSL
Set oblika = _
    Server.CreateObject("Microsoft.XMLDOM")
oblika.async = false
oblika.load transfDatoteka
'Spro im transformacijo
rezultat = vhod.transformNode(oblika)

'Brskalniku pošljem rezultirajoč HTML
Response.Write rezultat
%>
```

Koda je seveda poenostavljena zaradi la juga razumevanja. V realnosti bi vključili kodo za zaznavanje tipa brskalnika in glede na tip brskalnika poslali čisti XML (za IE >5.0), pretvorbo pa bi spro ili samo za ostale tipe brskalnikov.

Datoteka "Primer.XML" z nekaj podatki:

```
<?xml version="1.0"?>
<?xml:stylesheet type="text/xsl"
href="Primer.xsl" ?>
<IMENIK>
  <KONTAKT>
    <IME>Janez Kranjski</IME>
    <TELEFON>01 2345678</TELEFON>
    <OPOMBA>Odgovoren za honorarje</OPOMBA>
  </KONTAKT>
  <KONTAKT>
    <IME>Minka Tinka</IME>
    <TELEFON>02 3456789</TELEFON>
```

```
<TELEFON>02 3456789</TELEFON>
<OPOMBA>Lektrotitanje besedil</OPOMBA>
</KONTAKT>
</IMENIK>
```

Za pretvorbo pa skrbi datoteka "Primer.XSL":

```
<?xml version="1.0"?>
<HTML xmlns:xsl="http://www.w3.org/TR/WD-
xsl">
  <BODY STYLE="font-family:Arial, helvetica,
  sans-serif; font-size:12pt;
  background-color:LightGrey">
    <xsl:for-each select="IMENIK/KONTAKT">
      <DIV STYLE="background-color:teal;
  color:white; padding:4px">
        <SPAN STYLE="font-weight:bold;
  color:white">
          <xsl:value-of select="IME"/>
          <xsl:value-of
  select="TELEFON"/></SPAN>
        </DIV>
        <DIV STYLE="margin-left:20px; margin-
  bottom:1em; font-size:10pt">
          <xsl:value-of select="OPOMBA"/>
        </DIV>
      </xsl:for-each>
    </BODY>
  </HTML>
```

Ko program poenemo vidimo izhod v obliki:

Pri reševanju problema sem si pomagal z naslednjimi spletnimi viri:

<http://msdn.microsoft.com/xml/>
<http://www.techrepublic.com/>

Dušan Zupančič
 MCP, MCP+Internet, MCSE, MCT

Brezplačno uvodno predavanje VisualStudio.NET

Vse nas čaka veliko izobraževanja in spoznavnja novih tehnologij, zato nikakor ni prezgodaj, da naredite prvi korak. Še pred izzidom te ko pričakovanega razvojnega orodja se spoznajte z novostmi, ki jih prinaša!

Da se boste laje znašli med mnogimi temami izobraževanja v smeri .NET, smo za vas pripravil **brezplačno** uvodno predavanje.

Teme:

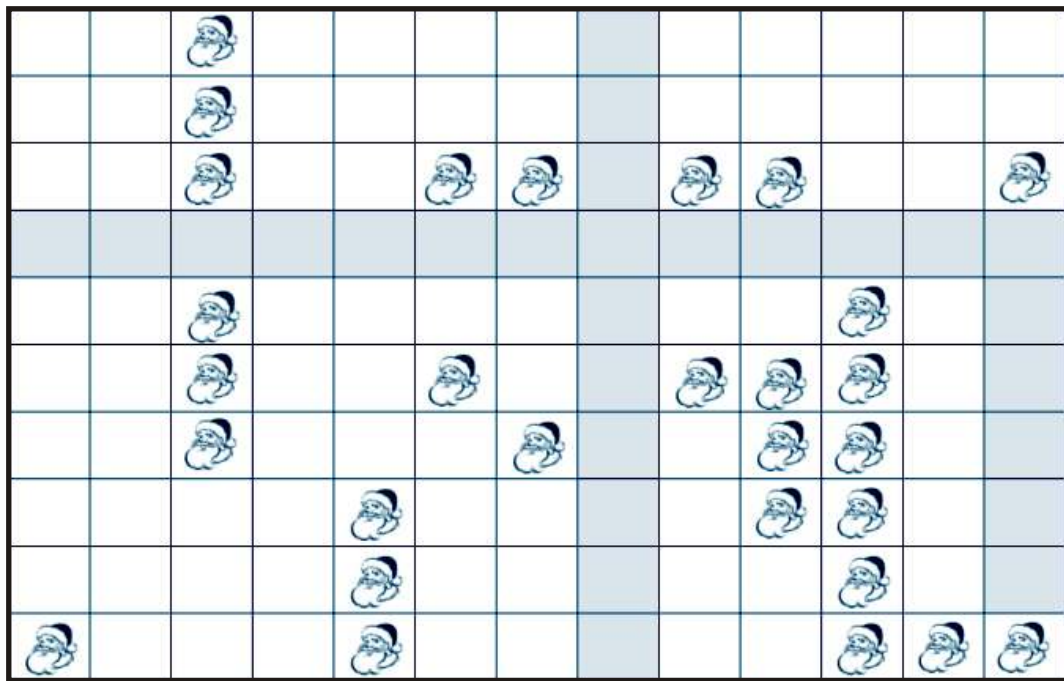
- .NET ogrodje
- Visual Basic.NET
- C#
- ASP.NET
- Windows Forms
- Web Forms
- XML Web services

14. december in 15. januar
Praška 4, Ljubljana
9:00 - 14:00

Ne pozabite na prijavo po e-pošti ali telefaksu!

Za dodatne informacije spremljajte našo spletno stran!

Novoletna kombinacijska križanka

2 črki: AI, AS, ED, EE, ET, II, IP, KT, LR, MM, OI, OK, OO, O, RE, RR, RT, SE, TČ, TN, TT, VN, XP, ZR, ZT

3 črke: AKO, ARS, KRA, MIG, TOK

4 črke: ATOL, BETA, GRBA, NOON, PESA, RANE

5 črk: ASTAT, BREST

7 črk: JADRATI, SREČATI

9 črk: ISKALSTVO, IZOBRAZBA

10 črk: OPRIJEMALO, OSEMKOTNIK, PREMO, NOST, PRIORITETA

Bo ič in novo leto tudi na znamkah

Pošta Slovenije je v letošnjem letu izdala 32 prilo nostnih in 7 rednih pošt nih znamk. Med njimi sta tudi prilo nostni znamki, ki bosta izšli 16. novembra in bosta obele ili dva pomembna dogodka: novo leto s prehodom v leto 2002, še

prej pa vselj udski, dru inski in še posebej krščanski praznik bo ič.

Naslednje znamke bodo izšle 23. januarja prihodnje leto.

Vesna, Dragica